

GAZETA ÎN VĂTĂMÎNTULUI

Anul XXI-Nr. 1015

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 31 oct. 1969

4 pagini 25 bani

De ce li se dau aripi „păsărilor călătoare“?

Am vizitat recent o serie de școli din județul Iași. Am întâlnit, în colectivele lor, mulți profesori tineri, proaspăt absolvenți de facultate, care au venit să muncească acolo unde este nevoie de ei. Dar, din păcate, am numărat și destule colective didactice care au rămas descompletate pentru că cei repartizați în posturile respective nu s-au prezentat la muncă. Într-adevăr, județul Iași înregistrează cel mai mare număr de absolvenți de facultate din promoția acestui an care nu s-au prezentat la catedrele la care au fost repartizați. În cifre, situația se prezintă astfel: din 215 tineri profesori ce ar fi trebuit să se prezinte la 10 septembrie la posturile lor s-au prezentat numai 87. Ulterior, după deschiderea cursurilor, au mai sosit la posturi și alții cu întârzieri de aproape o lună și jumătate.

Inspectoratul școlar județean, în cea mai mare parte a cazurilor, nu are idee nici acum unde sînt și de ce lipsesc de la posturile peste 128 de profesori. Din relațiile inspectorilor școlari din Iași rezultă că mulți absolvenți de facultate solicită comisiilor de repartizare posturi în acest județ, desi încă din timpul liceului au intenționat să se ocupe de prezentă, ci vizează Bucureștiul. Nu ne vom opri asupra faptului dacă obțin sau nu ulterior posturi în București, pentru că acestea, începînd din anul școlar trecut nu mai pot fi ocupate decât prin concurs. Ceea ce este cert însă e faptul că ei obțin cu surprinzătoare ușurință acordul inspectoratului școlar pentru plecarea de la post.

Între altele cazuri, Dumitru Hoancă, domiciliat în București, str. Blandiana nr. 23, absolvent al Facultății de științe naturale din 1968, repartizat la Școala generală din comuna Dragănița, trimite inspectoratului în septembrie 1969 o cerere în care spune (cităm): „Nu m-am prezentat la post, renunțînd la titularizare. Solicit în schimb aprobarea de a suplini în județul Iași”. Recunoaștem în cererea lui Dumitru Hoancă o mentalitate ciudată. Dar ciudata asta abia urmează, căci în locul unei măști enervante, care să-l determine să se prezente la post, inspectoratul îi aprobă cererea!

O altă cerere, tot atât de revelatoare pentru mentalitatea pe care o presupune, ca și pentru modul de soluționare, este semnată de Codruța Adriana Golgoi, absolventă la Facultății de filologie. Ca și colegul ei Hoancă, C.A. Golgoi ar fi trebuit să fie de un an la catedră. Ea scrie însă deslușit

CONSTANTIN RĂDOI

ÎN PAGINILE III-IV: PROGRAMUL EXAMENULUI DE BACALAUREAT

Lucrări frontale în laboratorul Liceului industrial de chimie din Ploiești

FRECVENȚA ELEVILOR LA CURSURI E OBLIGATORIE!

Un sondaj întreprins recent a scos în evidență faptul că în județele Iași, Cluj, Botoșani, Prahova, Maramureș, Buzău, Ilfov, Tulcea, Vrancea și altele mai sînt unii elevi care nu frecventează cursurile școlare. Procentul acestor elevi este, ce-i drept, foarte mic, dar oricît de mic ar fi, nu putem trece indiferenți pe lângă el. O asemenea situație trebuie să constituie un semnal de alarmă pentru conducerea de școli, pentru inspectorate, ca și pentru organele locale ale puterii de stat.

Cuprinderea în școală a tuturor copiilor reprezintă o importanță deosebită în politica de învățămînt a statului nostru. Dreptul la învățătură, consfințit prin Constituția Republicii Socialiste România, a devenit de mult timp un drept în țara noastră reală, exercitat și fost asigurată în toate condițiile pentru ca acest drept să se împlinească: învățămîntul este gratuit pe toate treptele sale, s-a dezvoltat rețeaua școlară, a sporit baza materială a învățămîntului, se acordă un important număr de burse, printre care și un mare număr de burse de studii. Mai mult, țara noastră este una din primele țări din lume în care s-a introdus gratuitatea manualelor școlare. O dată cu creșterea acestor condiții școlare — prin dreptele sale legale — a stabilit obligativitatea urmării cursurilor în școlile de cultură generală.

Am reamintit aici asemenea lucruri cunoscute de toată lumea pentru a sublinia că nu poate exista nici o excepție de la obligativitate. Și totuși, de ce există încă elevi ca cei despre care vorbeam mai sus?

În primul rînd, credem noi, evidența elevilor care nu se prezintă la cursuri se face la prea mult timp după începerea anului școlar. Considerăm că grație frecvenței trebuie urmărită permanent, din prima oră de curs, îndeplinindu-se tot ce este necesar pentru a-i determina și obliga pe elevi să se prezinte acestora să respecte legile școlii.

În această privință un rol foarte însemnat revine directorilor de școli și colectivelor didactice. Trebuie să spunem însă că în unele locuri, acestea nu au epuizat nici pe departe toate mijloacele de convingere de care dispun. După o primă încercare de contact cu părinții după un prim succes, au depus armele, fără a mai întreprinde nimic.

Nu putem să nu conștințăm și faptul că, din unele cazuri analizate de noi, reiese că lipsa de la școală a unor elevi este determinată și de o insuficientă fermitate în aplicarea Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 2595/1968 cu privire la stabilirea și sancționarea contravențiilor în domeniul învățămîntului obligatoriu de cultură generală. În multe cazuri desigur părinții li rețin în mod cu totul nejustificat pe copii de la frecventarea cursurilor, nu li se aplică sancțiunile prevăzute de lege, conducerile de școli mulțumindu-se uneori numai cu simplul avertisment.

Pentru fiecare om al școlii frecvența elevilor trebuie să fie una din preocupările esențiale, ea fiind determinantă în bunul mers al procesului instructiv-educativ.

I. M.

Două interviuri pe teme de actualitate:

Cu prof. CONSTANTIN DRĂGULESCU
președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor
din învățămînt și cultură
despre:
Simpozionul național privind rolul
educatorului, modernizarea activității
școlare și contribuția sindicatelor
din învățămînt

Pentru a contribui la mobilizarea tuturor forțelor și capacităților din domeniul școlii și pedagogiei în vederea realizării obiectivelor trasate învățămîntului în documentele de partid și de stat, Biroul executiv al Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură a inițiat organizarea unui simpozion național.

Convorbirea noastră cu prof. CONSTANTIN DRĂGULESCU, președintele Comitetului Uniunii Sindicatelor din învățămînt și cultură, are menirea de a releva conținutul și modul de desfășurare a acestei acțiuni.

— Ce obiective urmărește Biroul executiv al U.S.I.C. inițind organizarea Simpozionului național cu tema „Rolul și locul educatorului în procesul de modernizare a învățămîntului. Sprijinul contribuției sindicatelor din învățămînt la pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice“?

— Ne propunem, în primul rînd, să determinăm o contribuție de masă, cât mai eficientă, a cadrelor didactice la rezolvarea problemelor majore care stau în fața învățămîntului și în etapa actuală cit și în perspectivă. În același timp, simpozionul este menit să contribuie la orientarea teoretică și practică a cadrelor din învățămînt asupra aspectelor de conținut de metodică, de organizare și conducere științifică a procesului instructiv-educativ pe linia modernizării și perfecționării lui neîntrerupte. Și, totodată, credem că el va favoriza antrenarea corpului didactic într-o activitate de cercetare științifică sistematică, stimulată și îndrumată de specialiști.

Dună cum vedeți, această manifestare răspunde unor cerințe favorite din preocupările cadrelor didactice, domnie să se situeze în miezul problemelor actuale ale învățămîntului și să dispună de o îndrumare care să li permită finalizarea unor lucrări valoroase. Înscrinduse astfel ca o acțiune de masă pe frontul cercetării pedagogice. Pe de altă parte, ea va permite Uniunii noastre ca, beneficiind de sprijinul larg al Ministerului Învățămîntului, să antreneze într-o activitate unitară eforturile tuturor instituțiilor angajate, prin specificul muncii lor în cercetarea fenomenelor specifice din învățămînt și educație: Institutul de științe pedagogice, Institutul central de perfecționare a personalului didactic, Uniunea societăților științifice ale cadrelor didactice și filialele din țară ale diferitelor societăți, catedrele de pedagogie și de metodică din învățămîntul superior, bazele și filialele Academiei Republicii Socialiste România în felul publicității Socialiste România în domeniul științelor pedagogice al țării, orientat pînă acum doar pe liniile sale specifice de investigație, va participa la o acțiune comună, orientată către obiectivul principal al perfecționării învățămîntului.

Se cere subliniat în același timp faptul că, prin problemele pe care le va aborda, Simpozionul național se încadrează pe deplin în tematica manifestărilor cu caracter educațional ce se vor desfășura în cursul anului 1970 — Anul internațional al educației.

— Ce acțiuni s-au întreprins pînă în prezent pentru pregătirea Simpozionului național?

Cu prof. univ. dr. docent D. TODORAN
rectorul Institutului central de perfecționare
a personalului didactic
despre:
Organizarea noului sistem
de perfecționare a formării
personalului didactic

În cadrul măsurilor de transpunere în viață a Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și a Legii învățămîntului, în ultimul timp se face adesea îmbunătățirea sistemului de perfecționare a cadrelor didactice. La București a fost înființat Institutul central de perfecționare a personalului didactic, care are cinci filiale în principalele centre universitare din țară.

În legătură cu organizarea acestui Institut și cu sarcinile sale viitoare, l-am rugat pe rectorul acestuia, prof. univ. dr. docent DIMITRIE TODORAN, să ne răspundă la câteva întrebări.

— Care este profilul Institutului central de perfecționare a personalului didactic și al filialelor sale?

— Creat prin reorganizarea Institutului central de perfecționare a cadrelor didactice din București, Institutul central de perfecționare a personalului didactic funcționează ca instituție de învățămînt superior de sine stătătoare, care trebuie să informeze științific postuniversitari cu perfecționarea pedagogică și metodică. La nivelul lor, filialele Institutului funcționează ca secții de perfecționare în cadrul universităților din Cluj, Iași, Timișoara, Craiova și al Institutului pedagogic din Brașov.

Colaborarea Institutului central cu Universitatea din București (întrucît la această universitate nu există secție proprie de perfecționare ca la celelalte universități din țară) prezintă în acest caz o calitate a Institutului central) se va asigura prin existența la conducerea acestuia din urmă a unui profesor cu sarcini speciale privind perfecționarea personalului didactic, profesor care va colabora cu Institutul central.

Institutul central și filialele sale se vor ocupa îndesat de perfecționarea postuniversitară a profesorilor. Întrucît perfecționarea științifică și metodică a învățătorilor și educatorilor se va realiza sub îndrumarea Inspectoratului școlar județean.

— Prin metode pedagogice, planurile și programele acestei perfecționări sînt însă elaborate de Institutul central și aprobate de ministere.

Pentru început vor exista în cadrul Institutului central două secții: una de planificare, organizare și conducere a învățămîntului, reorientată a realizării noului sistem de perfecționare a formării personalului didactic de pe masa de cuprindere a fostului I.P.C.D.-București. Această a doua secție va avea, în general, un profil similar cu cel al filialelor din centrele universitare.

— Prima secție, cea de planificare, organizare și conducere a învățămîntului, reorientată a realizării noului sistem de perfecționare a formării personalului didactic, în ce scop a fost creată?

— În prezent pregătirea, îndrumarea și perfecționarea personalului de conducere și inspecție se realizează numai prin cursuri și instrucțiuni organizate întâmplător, pe termene reduse. De acum înainte, în cadrul acestei secții se vor organiza cursuri permanente de perfecționare a directorilor și inspectorilor școlari, care vor fi chemați aici pe serii, potrivit unei planificări corespunzătoare. În cadrul cursurilor se vor dezbate problemele pedagogice ale conducerii științifice a unităților școlare, ale inspecției de specialitate, ale întocmirii și păstrării documentelor școlare — în genere,

(Continuare în pag. 2-a)

Practica elevilor din clasa a IX-a

Cei peste 3.600 de elevi din clasele a IX-a ale școlilor generale de 10 ani din Capitală se inițiază în activități practice de muncă, de la cele din industria electrotehnice și din metalurgie la cele din domeniul prelucrării maselor plastice, al artizanatului sau sîmăntărilor. Asigurarea condițiilor pentru o desfășurare eficientă a activităților tehnico-practice în domeniul meseriilor respective presupune acțiuni complexe, care se referă atât la organizare, cit și la conținut și metodică.

Stadiul actual și perspectivele acestor acțiuni au constituit obiectul unei convorbiri pe care am purtat-o cu inginerul NICOLAE DINU, inspector de specialitate la Inspectoratul școlar al municipiului București.

Factorii esențiali pentru o practică eficientă

Căușină să creăm cele mai bune premise pentru desfășurarea practicii — că-a spus înselucătorul nostru — ne-am orientat inițial mai ales către întreprinderile aperturizate industriale locale și cooperatizările meșteșugărești. Considerăm că, prin legăturile pe care le avem cu forurile de conducere ale acestor unități, vom putea asigura la un nivel superior condițiile de efectuare și îndrumare a muncii elevilor. Realitatea ne-a demonstrat însă că, desi conștințăm nivelul conducerii era foarte bună, în fapt multe din unitățile aiese nu erau potrivite școlii pe care li urmărim nici din punct de vedere al spațiului, nici, mai ales, din punct de vedere al îndrumării pedagogice. În această situație am revizuit planul inițial și, cu sprijinul unor întreprinderi de importanță republicană, am obținut ca o serie de clase să-și efectueze practica la Uzina de mașini electrice București, la Uzinele de mecanică fină la Fabrica de mașini unelte, sau la Fabrica de mase plastice, la fabricile „Trioctajul roșu” și „Tinăra gardă” etc. În cazurile în care erau asigurate condițiile necesare elevii au fost repartizați la practică în întreprinderile industriale locale și ale cooperatizării meșteșugărești. În afara o parte din elevii clasei a IX-a fac practica chiar în școli. Aceștia sînt în general, cei care se inițiază în lucrări de creație și sînt antrenat, dar și cei care învătă meșteșugurile, la centrul recent înființat pe lângă Liceul „Petru Groza”.

Experiența acumulată în răs-cursul timpului care a trecut de la începutul acestui an școlar desi cu totul insuficientă pentru desprinderea unor concluzii mai ample, este totuși, în unele privințe, destul de revelatoare. Ea ne-a arătat, în primul rînd, că acolo unde se vădește sollicitudine din partea conducerii întreprinderii unde există maeștri-instructori pricepuți, iar conducerea școlii se ocupă personal și cu continuitate de muncă practică, aceasta cîștigă pe deplin interesul elevilor, determinîndu-i să se încadreze în disciplina de producție. Asemenea condiții au fost întru-

(Continuare în pag. 2-a)

MANIFESTĂRI CONSACRATE SĂRBĂTORII UNOR LICEE

Duminică au avut loc în mai multe localități din țară manifestări consacrate sărbătorii unor licee. La Cimpulung-Muscel, liceul „Dinicu Golescu” a aniversat 75 de ani de existență; la Climpina, liceul „Nicolae Grigorescu” — 50 de ani de la înființare; la Brăila, Liceul nr. 1 — 50 de ani, iar Liceul nr. 1 din Sfântu-Gheorghe — 110 ani de existență. La adunările festive consacrate acestor aniversări au fost evocate drumul parcurs de aceste instituții în anii de existență, contribuția adusă la pregătirea și educarea multor generații de cetățeni ai patriei, largile perspective și dezvoltarea impetuoasă a acestor instituții în anii noștri. Au participat reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, ai Ministerului Învățământului elevi și profesori, numeroși invitați care au

adus cinstire acestor lăcașe de cultură. Cu prilejul acestor manifestări, într-o atmosferă entuziastă, toți cei prezenți la adunările festive au adoptat telegrame adresate Comitetului Central al P.C.R., tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, în care se aduc profunde și calde mulțumiri pentru grija părintească cu care partidul și statul înconjoară pe slujitorii școlii, pe elevi, care se pregătesc să făurească societatea comunistă de mine. În textele telegramelor, profesorii și elevii se angajează să participe cu întreaga ființă și putere de muncă la edificarea societății noastre socialiste, să îndeplinească cu înalt spirit de răspundere sarcinile trasate de partid și de stat, pentru a crește oamenii de nădejde, demni constructori ai socialismului și comunismului în patria noastră.

Tinerile talente găsesc, în școlile de artă, cele mai prietenoase condiții de dezvoltare. O dovedește și imaginea de față, care reprezintă un aspect din activitatea curentă a Școlii de muzică și arte plastice din Giurgiu.

UN SECOL DE LA CREAREA PRIMEI ȘCOLI BULGARE LA BUCUREȘTI

S-a împlinit în aceste zile un secol de la înființarea, pe pământul ospitalier al României, a Școlii bulgare din București. Lăcaș de instrucție și cultură, această școală a fost menită, chiar din prima zi a funcționării sale, să contribuie la menținerea trează a conștiinței naționale a poporului bulgar care, în acel timp, se afla sub ocupație străină.

Ideea înființării școlii bulgare din București a apărut, după cit se pare, în anul 1868. În acel an, „Dobrodetelna drujina” — Societatea comunității bulgare — a lansat o listă de subscripție publică în vederea strângerii fondurilor necesare. Mărturiile vremii atestă că lansarea acestei liste de subscripție a trezit un viu interes în rândurile comunității bulgare din București și din țară, ci și în cele ale poporului român, ale cercurilor revoluționare și intelectuale românești. Printre numărații români care au donat o parte din economiile lor în vederea înființării școlii se cuvine să-l amintim la loc de onoare pe luptătorul pașoptist și cărturarul C.A. Rosetti.

Pe pământul ospitalier al României a fost interesată acum un secol, de către emigranții bulgari, și Societatea Literară Bulgară, din care s-a dezvoltat mai târziu Academia de științe bulgare. Recent, la Brăila, pe locul unde s-au pus bazele acestui forum al științei bulgare, a avut loc solemnitatea dezvelirii unei pietre comemorative, solemnitate la care a luat parte și o delegație de oameni de știință din țara prietenă.

Deschizându-și cursurile într-un cadru festiv, în seama anului 1869, prima școală bulgară de la București a dat numeroase generaliști și absolvenți bine pregătiți. Printre dascălii care s-au perindat la catedrele ei un loc aparte îl ocupă acela care a fost Hristo Botev.

Nevedeți să-și părăsescă încă înaintea de a împlini vârsta de 20 de ani pământul natal, din cauza convulsiilor și activității sale patriotice, Hristo Botev s-a îndreptat spre România, care l-a oferit din primele clipe, cu generozitate, adăpost ospitalier, sprijin moral și material în lupta sa pentru eliberarea poporului său, așa cum a oferit și altor revoluționari bulgari, ca Gheorghe Sava Rakovski, Vasil Levski, Ljuban Karavelov și alții. În școala al cărei conducător a fost deopotrivă în aceste zile și-a găsit adăpost, pentru o vreme, și paraziții zarzării „Obectivno”, una din cele mai născătoare gânde bulgare din emigrare și un funcționar publicist de emigranți ca „Zname” și „Citălgar”.

Înființarea Școlii bulgare din București constituie numai un episod în relațiile româno-bulgare. Istoria ambelor țări a păstrat în memoria sa multe mărturii atestând că aceste relații reprezintă un lanț nelăstrăcut, al cărui început se pierde în negura veștămintelor. Încă în vremea lui Mihai Viteazul, lupta de eliberare a popoarelor din Peninsula Balcanică a cuprins întru-un tot unitar eroismul legendar al halioților români, bulgari sau de alte naționalități. Un secol mai târziu, Serban Cantacuzino a intrat în luptă cu turcii în numele libertății și al dreptății. În anul 1868 — 1871, pregătind tumultuosul moment istoric al războiului de independență, 7.000 de români, în frun-

te cu Tudor Vladimirescu, au trecut Dunărea, alăturându-se oștilor rusești. Detașamente de voluntari bulgari, animate de idealurile luptei antiotomane și antifeudale, au participat alături de reprezentanții celorlalte popoare balcanice la războaiele de eliberare, o parte din ele luptând împreună cu pandurii lui Tudor Vladimirescu, în cadrul mișcării revoluționare de la 1821. În deceniul al șaselea al secolului trecut, Comitetul național bulgar înființat de emigranții bulgari din Principatele Române a pregătit declanșarea unei războaie generale. Un rol de seamă în această acțiune l-a jucat Gheorghe Rakovski, care, în 1864, a trecut Dunărea în fruntea cetei organizate de el cu sprijinul domnitorului Al. I. Cuza și a atacat garizoanele din această parte a imperiului otoman.

Pe pământul țării noastre a fost pregătită și răscoala izbucnită în Bulgaria în anul 1876, în fruntea căreia s-au aflat Hristo Botev și Stambolov. Înfrângerea acestei răscoale a trezit în rândurile opiniei publice românești un val de mîhnire, dar și o vehementă indignare, provocată de represaliile. Ziarul „Românul” a pus la stîlpul infamiei acele neomeniți comise de autoritățile ocupante. „Timpul” descria cu multă compasiune nenorocirile abătute asupra poporului bulgar, iar „Vocea Prahovei” a publicat textul integral al proclamației lansate de Comitetul insurgenților către toți bulgarii.

Războiul din anii 1877-1878, în care armata română a luptat alături de ostașii ruși și de voluntarii bulgari, a reprezentat un nou episod glorios al relațiilor prietenești dintre popoarele română și bulgar. Referindu-se la acest episod, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat, spunea: „Pe cîmpurile de luptă de la Grivița, Plevna, Smirdan, prin glorioase fapte de armă, prin singele vărsat în comun, s-a pecetluit pe vezi prieten-

Sala de lectură a Conservatorului „Gheorghe Sava Rakovski” din Capitală a găzduit, marți dimineață, festivitatea consacrată împlinirii unui secol de la crearea primei școli bulgare din București.

Au participat prof. univ. Miron Constantinescu, ministrul Învățământului, secretarii superiori din Ministerul Afacerilor Externe și din Ministerul Învățământului, cadre didactice.

Erani prezenți membrii delegației bulgare conduse de acad. Sava Ganevski, președintele Biroului A. D. Populare a R.P. Bulgaria, șeful în țara noastră al acestor prieteni, precum și ambasadorii R.P. Bulgaria la București, Spas Nindov, Gopodov, și membri ai ambasadei.

Deschizând festivitatea, prof. univ. Miron Constantinescu a adresat un salut cald, prietenesc delegației bulgare, precum și tuturor participanților la sărbătorirea centenarului primei școli bulgare din București. Înființarea acestei școli acum 100 de ani, a subliniat printre altele vorbitorul, a avut loc în condițiile unui puternic avânt al mișcării de eliberare națională a poporului bulgar îndreptată împotriva asupririi străine, pentru înlăturarea feudalismului și formarea unui stat bulgar independent. Releind în continuare importanța înființării acestui așezământ școlar, ministrul învățământului s-a referit la numeroasele scrieri ale unor fruntași ai coloniei bulgare din București, care apreciază sprijinul pe care Bucureștii, învățământul de aici li ofereau școlii-

ria româno-bulgară”. Evocînd acești momente istorice, conducătorul Partidului Comunist Bulgar, tovarășul Tudor Jivkov, afirma, printre altele: „Monumente de lîngă Plevna și Grivița sînt o expresie a recunoștinței profunde a poporului bulgar față de memoria ostașilor români care și-au vărsat singele pentru eliberarea Bulgariei”.

Odată cu apariția în țările noastre de partidurile clasei muncitoare, relațiile dintre România și Bulgaria, legăturile dintre cele două popoare au căpătat noi dimensiuni și un nou continut. Respectivul se reciproc și conlucrînd în fața multor ocăzi, cele două țări au putut să realizeze în acest colț al Europei o mișcare muncitorească despre care Fr. Engels scria: „...în bătrînetele trebuie să mă apuc să învăț limbile română și bulgară pentru a putea urmări înaintarea socialismului spre est și sud-est.”

În perioada dintre cele două războaie mondiale, România și Bulgaria s-au găsit în fața aceluiași primejdiei, primejdiea fascistă. El au luptat, sub conducerea partidelor comuniste, împotriva fascismului, pentru eliberarea națională și pentru fărîmarea unei societăți noi. În această luptă de eliberare și de instaurare a unui nou edificiu social fiecare dintre cele două popoare s-a bucurat de succesele celorlalte, știind că victoriile tuturor țării socialiste grăbesc ziua biruinței depline a comunismului în lume.

Relațiile statornice în cursul istoriei între popoarele română și bulgar se materializează în prezent prin colaborarea multilaterală dintre țările noastre socialiste, colaborare care se dezvoltă în continuare în interesul ambelor noastre popoare, în interesul socialismului și păcii.

SOFIA PUȘCĂȘU
Inspector general al Inspectoratului școlar al municipiului București

lor cu limba de predare bulgară. Sărbătorirea, la care participăm, a spus el, se înscrie în firul istoric al bogățiilor și străvechilor tradiții de prietenie și de stimă dintre cele două popoare. Făcînd de-a lungul veacurilor, această prietenie, împogătită de legăturile multilaterale între mișcările muncitorești și socialiste din Bulgaria, România, se dezvoltă în anii consecutivi, asociată, primind un nou continut.

A fost apoi cuvîntul prof. Sofia Pușcășu, inspector general al Inspectoratului școlar al municipiului București, care a evocat momentele semnificative ale activității școlii bulgare de la București.

În continuare, conducătorul delegației bulgare, acad. Sava Ganevski spunea că a multumit pentru înțelegerea și acordul acordat pentru înțelegerea acțiunilor consacrate împlinirii unui secol de activitate a primei școli bulgare din București, a subliniat lupta comună dusă de cele două popoare împotriva aceluiași asupritori, pentru cucerirea libertății și independenței naționale și tradiționalele legături de colaborare dintre România și Bulgaria. Țări vecine și prietene. El a mulțumit de asemenea, pentru sprijinul acordat intelectualității bulgare de către poporul român cu decenii în urmă, și a subliniat importanța continuării acestor relații frățești în construirea socialismului, a unui viitor luminos pentru generațiile viitoare. Manifestarea s-a încheiat cu un program muzical susținut de soliști ai Operei române și ai Operei din Ruse.

Practica elevilor

(Urmare din pag. 1)
sul integral al elevilor pe care li îndrumă.
Lipsă de sollicitudine dar și așteptarea unor „pôsmași muieti”

Există însă și cazuri în care practica se desfășoară anevoios, cu opreliști. Cauza stă uneori, în lipsa de sollicitudine a unor cadre din întreprinderi. Bunăoară, la unele unități ale cooperativei „Electrobobinajul”, elevii clasei a IX-a au fost primiți cu totală indiferență, fără a fi antrenanți în activități efective. Mai mult chiar, unii factori de răspundere din aceste unități refuză să contrasemneze procesul verbal privind efectuarea instrucțiunii de protecția muncii și tehnica securității muncii, ceea ce înseamnă că orice activitate inițiată cu elevii în cadrul secțiilor de producție cade exclusiv în răspunderea maistrului-instructor.

Cazuri de lipsă de sollicitudine am întâlnit și la întreprinderea „Tricodava” care, deși inițial acceptase să primească câteva grupe, ulterior a refuzat intrarea în întreprindere a elevilor Școlii de 10 ani nr. 205, ceea ce a obligat școala să recurgă la improvisații. La rîndul ei, Fabrica de confecții și tricotate „București” a cerut ca toate cele trei grupe de elevi repartizate la practică să intre simultan în producție, fapt care făcea aproape imposibilă îndrumarea lor de către un singur maistru-instructor. S-au întîmpinat greutăți și la I.S.E.B., la „Ascensorul” sau „Ciclop”.

Ar trebui să fie clar pentru toată lumea: pregătirea tehnico-practică a elevilor clasei a IX-a a școlii de 10 ani este o sarcină importantă, prevăzută în documentele de partid și de stat, de a cărei îndeplinire răspund nu numai școlile, ci și întreprinderile productive.

Firește însă că în primul rînd răspund școlile, conducătorii acestora. De aceea nu putem să trecem cu vederea altitudinea de a aștepta totul de-a gata, fără efort, manifestată la unele conduceri de școli. De pildă, Școala de 10 ani nr. 165, deși a ales o meserie deosebit de prețioasă — sculptura mobiliei de artă — nu a arătat un interes susținut pentru asigurarea condițiilor necesare, ceea ce a făcut ca practica să nu înceapă efectiv nici la această dată.

Deosebit de important este rolul pe care îl pot juca în asigurarea unei desfășurări a practicii colective de îndrumare a acestora, formate din conducerea școlii, maistrul-instructor, profesorii de discipline reale practice, reprezentanți ai părinților, delegați ai întreprinderii în care elevii fac practica. Din păcate, în multe școli aceste comisiți nu au luat ființă sau au fost create formal fără să desfășoare până în prezent nici o activitate efectivă. Dinamizarea activității acestor comisii este de aceea un comandament de strîngătoare actualitate.

Perspective
Rezultatele obținute pînă în prezent în organizarea practicii elevi-

PRECIZARE

În legătură cu Calendarul activităților educative extradidactice ale elevilor pe anul 1969/1970, publicat în nr. 1014/24 octombrie a.c. al Gazetei învățămîntului, se fac următoarele precizări:
a) La cap. I A, pct. 2: expozitia republicană din cadrul concursului „Minitronicus” va avea loc în vacanța de vară și nu în vacanța de iarnă cum a apărut.

lor din clasa a IX-a dovedesc din plin posibilitățile pe care le oferă această acțiune și eficiența ei în perspectivă. Se impune însă să se realizeze prețindeni o concurență strînsă cu factorii de răspundere din sectoarele de producție să se valorifice prompt fiecare experiență dobîndită. De pildă, ne propunem să organizăm pe baza experienței Centrului școlar de mecanică auto care ființează pe lângă Liceul „Petru Groza”, alte centre asemănătoare și să creăm, pe lângă anumite școli, cabinete tehnice pentru meseriile de făcături, bobinator electrician etc. Ne gândim de asemenea să extindem experiența profesorului Gh. Stoian de la Școala generală nr. 141 care, în cadrul practicii efectuate la uzinele „Electromagnetica”, execută cu elevii, cu aprobarea conducerii întreprinderii, și materiale didactice pentru laboratorul școlii.

În legătură cu perspectivele pregătirii practice a elevilor cred că la unele meserii se poate obține, chiar la sfîrșitul școlii de 10 ani, o calificare completă sau aproape completă, necesitînd ulterior un stagiu foarte scurt în producție. Asemenea meserii ar fi în primul rînd cele din domeniul industriei ușoare și alimentare, din sectorul comercial, din industria maselor plastice, ca și meseriile de șlefuituri la nichelași, de muncitori în acoperiri galvanice, de făcături, bobinatori electricieni etc. În ansamblul meseriilor școlarizate prin învățămîntul profesional la care fac practică în prezent elevii școlii de 10 ani se poate prevedea o reducere substanțială a duratei de pregătire, cu condiția respectării continuu în aceeași specialitate.

Modul cum se desfășoară practica în producție a elevilor claselor a IX-a ale școlii de 10 ani din Capitală arată că ea a început, în general, satisfăcător. Școlile au însă în față sarcini mari legate de valorificarea bunilor auguri ai acestui început. Se cere să fie asigurată prețindeni o legătură permanentă și multilaterală cu întreprinderile.

Pe plan didactico-pedagogic se impune, cu necesitate, definirea de către specialiști a caracterului specific al pregătirii tehnico-practice, a distincției între această pregătire, orientarea profesională și profesionalizarea. Aceasta este o problemă esențială, de care depinde doza cunoștințelor și deprinderilor transmise elevilor. În această ordine de idei, este cazul să li se înmîneze elevilor, odată cu diploma de absolvire a școlii de 10 ani, și un certificat de calificare profesională, așa cum a sugerat interlocutorul nostru? Unele experiențe nefericite din trecut arată că un asemenea act rămîne pur formal și se repercutează negativ atît în ceea ce privește activitatea în producție, cît și perspectivele individuale ale tinerilor. Firește însă că, așa cum cer documentele de partid cu privire la învățămînt, este necesară reevaluarea duratei de școlarizare în învățămîntul profesional, ca și a duratei uceniciei la locul de muncă.

CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI • CONTINUĂRI

Simpozionul național

(Urmare din pag. 1-a)

cialității forurilor care colaborează la buna desfășurare a simpozionului, cu participarea delegațiilor Ministerului Învățămîntului și a inspectoratelor școlare. Comisiile respective vor asigura îndrumarea și vor acorda sprijin teoretic și practic colectivelor de autori în diferitele etape ale cercetării, pînă la elaborarea definitivă a lucrărilor.

Din cele afirmate de dv., anterior reiese că pregătirea și desfășurarea simpozionului se vor realiza pe parcursul unor etape, pe care am dori să ni le prezentați. Desfășurarea acțiunii pe parcursul unui an școlar ar urma să cuprindă, într-adevăr, câteva etape și anume: etapa organizatorică și de inițiere; stabilirea temelor și a colectivelor de autori de către comisiile județene; centrarea acestora și definitivarea programului de către comisia de coordonare; convocarea colectivelor la nivelul fiecărui județ pentru a li se explica metodologia secretării științifice și pentru a se acorda consultații concrete, pe teme; desfășurarea propriu-zisă a cercetărilor și elaborarea lucrărilor cu sprijinul comisiilor județene; etapa județeană a simpozionului (în vacanța de iarnă și de primăvară); etapa de definitivare a lucrărilor pe baza ob-

servațiilor formulate la sesiunile județene, și de selecționare a acestora în vederea prezentării lor la Simpozionul național (sfîrșitul lunii august și începutul lunii septembrie 1970), după care lucrările vor fi editate într-un volum; popularizarea experienței pozitive în unitățile de învățămînt, concretizată în studierea culegerii de lucrări și aplicarea concluziilor acestora în procesul instructiv-educativ, prin intermediul acțiunilor inițiate de birourile grupelor școlare și al muncii metodice din școli.

Cicluul acesta va fi reluat în anul următor cu temele rămase în curs de cercetare, la care se vor adăuga, desigur, altele noi. Evident, manifestările din cadrul simpozionului vor fi coroborate strîns cu acțiunile întreprinse de diferitele instituții de cercetare și perfecționare. Tin de asemenea să precizez că el se va putea extinde și asupra altor sectoare de învățămînt, în funcție de cerințele actualității și de experiența acumulată în prima perioadă.

— V-am ruga să prezentați cititorilor noștri, în linii mari, tematica Simpozionului național.

— Tematica se va referi la aceluiași probleme ale învățămîntului și ale științei educației care se află astăzi în centrul preocupărilor atît pe plan național cît

și internațional. Ea are în vedere în primul rînd modernizarea învățămîntului — concept și direcții de acțiune — în lumina documentelor Congresului al X-lea al partidului. În această sferă vor fi abordate probleme privind modernizarea conținutului învățămîntului și, îndeosebi, corelarea obiectelor prin planul de învățămînt, modul de repartizare a orelor pe discipline în funcție de posibilitățile de asimilare ale elevilor, raportul între obiectele obligatorii și obiectele la alegere, precum și între disciplinele de învățămînt și activitățile în cercuri. O serie de lucrări vor analiza programele de învățămînt, corelația dintre acestea și manuale, calitatea manualelor, modul cum satisfac programele și manualele cerințele legate de evitarea supraîncălzirii elevilor.

Vor fi tratate, de asemenea, probleme privind locul practicii în școala generală de 10 ani, modernizarea căilor de transmitere a cunoștințelor și, în special, integrarea mijloacelor noi în didactica tradițională, creșterea rolului formativ al procesului de învățămînt, modernizarea metodelor de investigare și apreciere a progresului școlar (optimizarea evaluării cunoștințelor și deprinderilor, introducerea metodelor obiective de apreciere). Un loc central în tematica simpozionului îl vor ocupa problemele privitoare la perfecționarea muncii de educare comunistă a tineretului. Acestea se vor referi îndeosebi la educația patriotică, la educația științifică, la orientarea școlară și profesio-

nală, la educația pentru muncă etc. Vor fi tratate de asemenea o serie de teme legate de modernizarea sistemului de pregătire și perfecționare a cadrelor didactice, de rolul caselor județene ale corpului didactic ca instituții de perfecționare, de rolul presei pedagogice etc.

În tematica Simpozionului figurează și comunicări privind rolul organizațiilor sindicale din învățămînt în documentarea și informarea științifică a cadrelor didactice, contribuția sindicatelor la organizarea științifică a activității colectivelor didactice, repartizarea sarcinilor didactice și îmbunătățirea continuă a regimului de lucru al corpului profesoral,

cultivarea tradițiilor valoroase ale învățămîntului etc.

Realizarea importantelor obiective urmărite de organizarea Simpozionului solicită contribuția sporită a tuturor sindicatelor din învățămîntul de cultură generală precum și o concurență eficientă cu sindicatele din învățămîntul superior și din instituțiile care participă la înfăptuirea acestei acțiuni.

Considerăm că există toate premisele pentru deplina reușită a Simpozionului național, astfel încît acesta să contribuie la adîncirea caracterului științific al învățămîntului nostru — factor important în mersul ascendent al societății socialiste.

Noul sistem de perfecționare

(Urmare din pag. 1-a)

toate problemele care se referă la conducerea, îndrumarea și controlul învățămîntului.

În același timp, în cadrul acestei secții vor avea loc cursuri privind organizarea și planificarea învățămîntului și teoria culturii generale. Se vor prezenta astfel prelegeri despre planificarea activităților instructiv-educative, despre sarcinile consilierilor profesionale și ale colectivelor de coordonare a activităților instructiv-educative, ale comisiilor metodice, ale comisiilor dirigîntilor etc. De asemenea, va exista un

și pedagogice a personalității elevilor, un ciclu special de prelegeri se va ocupa de teoria și formele de organizare a colectivelor, grupelor sau echipelor de elevi. Se vor prezenta de asemenea prelegeri speciale de igienă școlară.

Tot în cadrul cursurilor destinate corpului de conducere, de îndrumare și control al învățămîntului se vor debata probleme care privesc raporturile dintre școală și factorii educaționali extradidactici (familia, societatea, „mass-media”) și se vor expune prelegeri menite să dea participanților la cursuri o orientare generală în curentul pedagogic contemporan privite din unghiul de vedere comparativ și istoric, pentru a sublinia etapa superioară realizată de educația comunistă.

— Prin ce alte mijloace și va realiza institutul misiunea sa?

— De curînd a fost luată o măsură importantă în sprijinul activității de perfecționare a personalului didactic: trecerea Bibliotecii centrale pedagogice în subordinea institutului nostru, ca devenind Centrul de documentare de specialitate și pedagogică pentru învățămîntul de cultură generală.

— Vă rugăm să ne înfățișăm pe scurt modul cum se va realiza munca de perfecționare profesională.

— Perfecționarea continuă a personalului didactic se realizează în primul rînd prin autoinstruire și autoformare de-a lungul întregii vieți. Din aceste motive, cea dintîi etapă a perfecționării organizate o constituie studiul indi-

vidual. Institutul central, care are printre obiectivele sale sporirea posibilităților de informare și documentare a personalului didactic, va elabora pentru această etapă — prin cercuri sau de documentare — tematici de studiu și liste bibliografice. Ele vor fi puse la dispoziția profesorilor prin filialele Institutului central, iar a învățătorilor prin inspectoratele școlare județene. Totodată, pentru a asigura condiții mai bune documentării pedagogice și de specialitate, Centrul de documentare va avea permanente și largi legături cu Casele județene ale corpului didactic.

O a doua etapă a perfecționării fiecărui profesor va consta în frecventarea cursurilor periodice, organizate de Institutul central și de filialele acestuia pe o durată determinată de complexitatea și obiectivele urmărite de perfecționarea profesorilor. În măsura în care condițiile vor permite, aceste cursuri vor căpăta un caracter permanent, desfășurîndu-se, pe serii, în decursul întregului an școlar. Asemenea cursuri au și început de acum în București.

Alături de obiectivele schițate mai sus — care prezintă elementele noi intervenite în sistemul de perfecționare — Institutul central și filialele sale urmăresc și alți obiective, îndeobște cunoscute. Este vorba, în primul rînd, de cursurile și seminariile pregătitoare în vederea obținerii defnitivității și a gradului II, precum și de asigurarea inspecțiilor pentru obținerea gradului I și recenzarea lucrărilor respective.

PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT

— DIN SESIUNILE ANULUI 1970 —

(URMARE DIN NUMARUL 104)

FIZICA

Din materia clasei a IX-a

MECANICA

Miscarea rectilinie uniformă. Definiția mișcării rectilinie uniforme. Viteza în mișcarea rectilinie uniformă. Ecuația mișcării rectilinie uniforme. Unități de viteză. Vectorul vitezei.

Miscarea rectilinie uniform-variata. Accelerarea în mișcarea uniform-variata. Ecuațiile vitezei și spațiului în mișcarea uniform-variata fără și cu viteză inițială. Relația între viteză, accelerație și spațiu ($V_0 = 0$). Căderea liberă a corpurilor.

Legile dinamicii (legile lui Newton). Prima lege a lui Newton. Inertă. Masă. Impuls. Legea a doua a lui Newton. Forța ca variație a impulsului în timp. Efectele forței: deformarea și schimbarea stării de mișcare. Caracteristicile forței: forța, mărimea vectorială. Principiul independenței acțiunii forțelor. Legea a treia a lui Newton. Legea conservării impulsului.

Greutatea corpurilor. Freacărea. Greutatea corpurilor. Relația dintre greutatea și masa unui corp. Densitatea și greutatea specifică. Unități de măsură. Freacărea. Forța de freacărea. Legile freacării. Coeficient de freacărea. Freacărea în natură și în tehnică.

Lucrul mecanic. Energia mecanică. Lucrul mecanic. Unitatea de lucru mecanic: Joule. Puterea. Unitatea de putere: watt. Alte unități folosite în tehnică. Kilowatt-ora și relația între această unitate și joule. Energia cinetică. Deducerea formulei energiei cinetice. Energia potențială. Legătura dintre energia potențială și echilibrul unui sistem de corpuri. Transformarea energiei cinetice în energie potențială și invers. Legea transformării și conservării energiei în procesele mecanice.

Din materia clasei a X-a

MECANICA

Miscarea circulară. Miscarea circulară uniformă a unui punct material. Perioada. Frecvență. Viteza tangențială. Viteza unghiulară. Unitatea de viteză unghiulară. Accelerarea centripetă. Forța centripetă și forța centrifugă. Mărimea lor. Aplicații în tehnică.

Din materia clasei a XI-a

ELECTRICITATEA

Electrostatica. Cimpul electrostatic. Intensitatea cimpului electrostatic. Linii de cimp. Repartizarea sarcinilor electrice pe conductoare. Lucrul mecanic al forțelor electrice. Potențialul electric. Tensiunea electrică. Unitatea de tensiune: voltul. Lezătura dintre cimp și potențial. Capacitatea electrică. Unitatea de capacitate: faradul. Condensatoare electrice. Capacitatea condensatorului plan.

Electrodinamica. Legea lui Ohm pentru cimp și tensiune. Dependența rezistenței de dimensiunile și de natura conductorului. Rezistivitatea. Dependența rezistenței de temperatură. Legea lui Ohm pentru circuitul întreg. Legile lui Kirchhoff. Legarea în serie și în paralel a conductoarelor. Sutulul. Căderea de tensiune de-a lungul unui circuit. Conexarea și rezistența voltmetrului. Energia și puterea dezvoltate într-un conductor parcurs de curentul electric.

ELECTROMAGNETISMUL

Forța electromagnetice. Mărimea direcția și sensul ei. Inducția magnetică. Fluxul de inducție magnetică. Permeabilitatea magnetică. Unități în SI. Cimpul magnetic al curentului electric. Cimpul magnetic al curentului liniar. al curentului circular al solenoidului. Legea Biot-Savart. Acțiunea reciprocă a curenților electrice. Forța electrodinamică. Definiția amperului. Acțiunea cimpului magnetic asupra particulelor electrizate în mișcare. Aplicații ale fenomenelor electromagnetice. Electromagnetii. Releu electromagnetice. Aparat electrice de măsurat: ampermetru, voltmetru.

Inducția electromagnetice. Producerea tensiunii electromotoare de inducție. Tensiunea electromotoare indusă într-un conductor liniar. Legea lui Faraday. Factorii care determină mărimea și sensul tensiunii electromotoare de inducție. Legea lui Lenz privitoare la sensul tensiunii electromotoare de inducție. Explicarea electricității de inducție electromagnetice. Autoinducția. Inductanța. Unitatea de inductanță. Curenții turbionari (Poucault). Probleme tehnice ale folosirii sau împiedicării acestor curenți.

Curentul alternativ. Inducția într-o spira care se rotește uniform într-un cimp magnetic omogen. Producerea curentului alternativ. Frecvența intensitatea și tensiunea curentului alternativ. Reacția inductivă și capacivă în circuitul de curent alternativ. Circuit de curent alternativ cu rezistor, bobină și condensator în serie. Circuit de curent alternativ cu rezistor, bobină și condensator în paralel. Energia și puterea în circuitul de curent alternativ. Rezonanța electrică.

Generatoare, motoare transformatoare. Generatorul de curent alternativ: mono-fază și trifază. Principii de funcționare. Motoare de curent alternativ. Cimp magnetic învârtitor și producerea lui. Motorul asincron. Principii de funcționare. Dinamul și motorul de curent continuu: reversibilitatea lor. Transformarea curentului alternativ. Transformatorul. Transportul energiei electrice.

Electrificarea. Bazele fizice ale electrificării. Problemele electrificării. Centrale termoelectrice. Centrale hidroelectrice. Electrificarea țării noastre: realizări obținute.

Din materia clasei a XII-a

NOIUNI DE ELECTRONICĂ — OSCILAȚII ȘI UNDE ELECTROMAGNETICE

Tuburi electronice. (Emisia termoelectronică). Emisia termoelectronică. Dioda. Construcție. Funcționare. Dioda ca redresor. Trioda. Construcție. Funcționare. Caracteristica de grilă a triodei. Panta. Factorul de amplificarea. Folosirea triodei ca amplificatoare și ca redresoare. Fascicul de electroni dirijat. Oscilografii catodice.

Semiconductoare. Conductoare. Izolante. Semiconductoare. Curentul electric în semiconductoare. Rezistivitatea electri-

că a semiconductoarelor. Semiconductoare cu impurități. Folosirea semiconductoarelor la fabricarea termometrelor, termistorilor. Redresarea curentului alternativ cu ajutorul semiconductoarelor. Dioda cu cristal. Trioda semiconductoare. Caracteristici. Importanța lor în tehnică.

Oscilații și unde electromagnetice. Producerea oscilațiilor electrice. Circuitul oscilant. Explicarea electronică a funcționării circuitului oscilant. Oscilații amortizate și neamortizate. Perioada oscilațiilor electrice. Rezonanța circuitelor oscilante. Circuitul oscilant deschis. Cimpul electromagnetic și undele electromagnetice. Propagarea lor. Antena. Proprietățile undelor electromagnetice. Oscilații electrice într-un mediu. Folosirea triodei ca generatoare de oscilații electrice (unde electromagnetice) întruține. Radioemisia. Modularea undelor electromagnetice. Radiorecepția. Folosirea triodei și a tranzistoarelor la radiorecepție.

NOIUNI DE FIZICĂ ATOMICĂ ȘI NUCLEARĂ

Teoria atomo-moleculară. Legi principale ale teoriei atomo-moleculară. Masă atomică. Noțiuni despre determinarea maselor atomice, Izotopi. Unități de masă atomică. Număr atomic. Legea Moseley.

Învelișul electronic. Electronul. Scurt istoric al cercetărilor privind electronul. Noțiuni despre sarcina specifică, sarcina și masa electronului. Modele atomice. Atomul lui Rutherford. Atomul lui Bohr. Formula lui Balmer și interpretarea ei în teoria lui Bohr. Serii spectrale. Noțiuni despre dezvoltarea teoriei lui Bohr, despre numerele cuantice și despre păturile electronice. Noțiunea de spin.

Nucleul atomic. Radioactivitatea. Structura nucleului atomic. Legea deplasării. Legea dezintegrării radioactive. Elemente și serii radioactive. Metode de cercetare în fizica nucleară: contorul de particule, camera Wilson, camera cu bule, emulsiile nucleare. Radioactivitatea artificială. Modelul în picătură al nucleului atomic. Reacții nucleare. Mijloace de acțiune asupra nucleului atomic. Izotopi radioactivi. Aplicații tehnice, medicale, biologice. Energia nucleului atomic. Defectul de masă. Forțe nucleare. Eliberarea energiei nucleare. Fisiunea nucleară. Reacția nucleară în lanț a uraniului. Elemente transuraniene. Reactori nucleari. Centrale electonucleare.

NOTĂ. Prima parte a temei „Oscilații și unde electromagnetice” (pină la „Oscilațiile electrice într-un mediu”) a fost studiată în clasa a XI-a.

CHIMIE

Din materia clasei a IX-a

Sistemul periodic al elementelor

Noțiuni despre structura atomilor. Sarcina nucleului. Orbita și straturile electronice.

Sistemul periodic al elementelor. Perioade și grupe. Numărul de ordine. Variația proprietăților fizice și chimice ale elementelor în perioade și grupe.

Din materia clasei a X-a

Legăturile chimice

Dependența proprietăților chimice de structura atomilor. Formarea moleculelor și valența. Legătura ionică și legătura atomică (legătura covalentă — nepolară și polară. Legătura coordinativă)

Soluții. Soluții de electroliți

Procesul de dizolvare. Solubilitatea. Soluții saturate și nesaturate. Concentrația soluțiilor. Exprimarea concentrației soluțiilor: procentuală, molară, normală.

Conductibilitatea electrică a soluțiilor de acizi, baze și săruri. Electroliți și neelectroliți.

Ioni în soluție. Hidratarea ionilor. Transformarea structurii polare în structură ionică.

Ioni în soluțiile de acizi, baze și săruri. Proprietățile ionilor. Reacții ionice. Hidroliza sărurilor. Electroliza și mecanismul ei. Electroliza, proces de oxidare și reducere. Reacții secundare. Exemple.

Din materia clasei a XI-a

Chimie organică

Hidrocarburi

Hidrocarburi saturate. Stare naturală. Metode de obținere a hidrocarburilor saturate. Proprietăți. Metanul. Importanța economică a metanului. Zăcămintele din Alchene. Metode de obținere. Proprietăți. Diene. Butadiena și izoprenul. Adiația bromului la diene și hidrogenarea dienelor. Sinteza dien. Polimerizarea dienelor și alchenelor. Compuși macromoleculari obținuți: polietilena, polipropena, polistirenul, polioricrura de vinil.

Cauciucul natural și sintetic. Proprietăți. Vulcanizare. Industria de cauciuc sintetic în țara noastră.

Alchenele sau acetilenele. Proprietăți fizice și chimice ale alchenelor. Acetilena — metode de obținere, utilizări și importanța ei industrială.

Hidrocarburi aromatice. Structura benzenului după Kekulé și după teoria mecanicii cuantice (sextet aromatic). Serie omologă, nomenclatură. Izomerie. Clasificare. Stare naturală. Metode de obținere. Proprietăți fizice și chimice ale hidrocarburilor aromatice. Hidrocarburi aromatice polinucleare. Naftalina. Antracenul. Utilizări.

Petrolul. Petrolul, bogăție naturală a țării noastre. Prelucrarea petrolului brut. Petrolul materie primă în industria petrochimică. Valorificarea eficientă și rațională a produselor obținute prin prelucrarea petrolului și a derivaților sale.

Alcooli și fenoli

Alcooli. Clasificare. Metode generale de preparare a alcoolilor. Proprietăți. Alcooli monohidroxilici mai importanți: etanolul, preparare, proprietăți, utilizări. Alcooli polihidroxilici: glicerina. Utilizări.

Fenoli. Clasificare. Metode de obținere. Proprietăți. Intrebunțările fenolilor.

Cominații organice simple ale azotului

Nitroderivați. Grupa nitro. Nitroderivați aromatici și nitroderivați alifatici. Proprietăți și utilizări.

Amine. Clasificare. Metode de preparare. Proprietăți fizice și chimice. Utilizările aminelor.

Din materia clasei a XII-a

Aldehide și cetone

Aldehide și cetone saturate. Metode de obținere. Proprietăți. Reacții comune aldehydilor și cetonelor. Reacții specifice ale aldehydilor. Reprezenții mai importanți: formaldehida, acetona. Utilizări.

Acizi carboxilici

Acizi monocarboxilici saturați. Metode de obținere. Proprietăți. Reprezenții mai importanți ai acizilor monocarboxilici saturați: acidul formic, acidul acetic.

Acizi nesaturați. Preparare. Acizi nesaturați naturali. Proprietăți.

Acizi di și policarboxilici saturați. Metoda oxidativă de obținere. Proprietăți. Termeni reprezentativi: acidul oxalic și acidul adipic.

Derivați funcionali ai acizilor carboxilici și ai acidului carbonic

Esterii acizilor organici. Reacția de esterificare; deplasarea echilibrului, cataliza și viteza reacției de esterificare. Proprietățile esterilor. Hidroliza. Grașimi: definiție, compoziție, exemple, nomenclatură, clasificare. Proprietăți. Hidrogenarea grașimilor. Uleiuri sicative. Săpunuri. Structura moleculelor de săpun și puterea de spălare. Detergenți. Esterii macromoleculari: teron (terilen) și sticla plexi.

Amide. Obținere. Proprietăți. Fibre poliamidice: nylon, relon.

Nitriți. Obținere. Proprietăți. Acidul clanhidric. Obținerea în industrie și în laborator. Proprietăți; toxicitate; utilizări. Acrilonitrilul: melana; cauciucul-nitril.

Ureea. Obținerea din bioxid de carbon și amoniac; proprietățile fizice și chimice; utilizări.

Hidroxiacizi

Acizi alcoolici. Starea naturală. Obținere. Acidul lactic, acidul tartaric și acidul citric. Proprietățile chimice. Lactone.

Acizi fenolici. Acidul salicilic: proprietăți; acidul acetil-salicilic (aspirina).

Amino-acizi și proteine

Amino-acizi. Amino-acizi naturali. Sinteză de amino-acizi. Proprietăți. Amfioni. Soluții tampon. Peptide.

Proteine. Proteinele în organismele vii; enzimele, anticorpii, pigmentii respiratori, substanța contractilă din mușchi. Caracteristici specifice. Structura polipeptidică. Denaturarea. Digestia și asimilația proteinelor. Vitaminele.

Izomeria în chimia organică. Izomerie de esteri, de poziție, geometrică și optică. Exemple.

Hidrați de carbon

Monozaharide. Aldehide și cetone, glucosă și fructoză. Proprietăți. Structura chimică ale monozaharidelor: formale perspective. Dizaharide. Zaharoză. Fabricarea zahărului.

Polizaharide. Celuloză. Compoziție, structură. Proprietăți. Celuloza sodată. Nivelul de celuloză. Hirtia. Fabricarea celulozei din lemn. Fibre artificiale: procesul Viscose. Amidonul. Compoziție. Amidonul în alimentație. Reșeja de culoare cu iodul. Glicogenul.

Orinduirea sclavagistă

Statul dac de la Burebista la Decebal

Statul dac sub Burebista. Civilizația dacică în perioada statului dac. Decebal. Cucerirea Daciei de către romani.

Dacia în timpul stăpînirii romane

Hotărârile și organizarea Daciei romane. Autonomia și colonizarea. Viața în Dacia romană. Retragerea stăpînirii romane din Dacia.

Epoca de trecere la feudalism

Continuitatea daco-romană și migrația popoarelor de teritorii României.

Continuitatea daco-romană. Dobrogea în secolele I-IV e.n. Popoarele migratoare pe teritoriul României.

Formarea poporului și a limbii române

Teoria imigratoinistă și neomigratoinistă. Dovezi arheologice ale continuității în sec. V-X. Toponimia și continuitatea limbii române și continuitatea. Semnificația numelui de vlah. Teritoriul de formare a poporului român și a limbii române. Incheierea procesului de formare a poporului român și a limbii române.

Epoca medie

Orinduirea feudală

Inceputurile relațiilor feudale pe teritoriul țării noastre

Formarea relațiilor feudale (procesul de diferențiere socială și de destrămarea a obștii). Organizarea politică.

Formarea statelor feudale: Transilvania, Țara Românească și Moldova

Formarea voievodatului Transilvaniei și organizarea acestuia. Marea invazie tătaromongolă. Formarea Țării Românești (etapă procesului de unificare, cucerirea independenței sub Basarab). Formarea Moldovei (etapă, cucerirea independenței sub Bogdan II). Însemnătatea formării statelor românești.

Dezvoltarea Țărilor Române de la sfârșitul secolului al XIV-lea până la mijlocul secolului al XV-lea

Dezvoltarea economică. Situația socială. Organizarea internă a Țărilor Române.

Situația politică a Țărilor Române de la sfârșitul secolului al XIV-lea până în mijlocul secolului al XV-lea

Țara Românească în timpul lui Mircea cel Bătrîn (luptele de apărare împotriva turcilor). Moldova în timpul domniei lui Alexandru cel Bun. Decăderea Țărilor Române sub urmașii lui Mircea și Alexandru. Răscoala de la Boblna

Cauzele și izbucnirea răscoalei. Forțele sociale participante. Dezafășurarea răscoalei (după „Unio trium nationum”, apogeei și declinul răscoalei). Sfârșitul și importanța răscoalei.

Țării Române în frontul antioțoman sub conducerea lui Iancu de Hunedoara și Vlad Tepeș

Iancu de Hunedoara și lupta antioțomană condusă de acesta. Continuarea luptei antioțomane de către Vlad Tepeș. Personalitatea lui Iancu de Hunedoara și a lui Vlad Tepeș.

Țările Române în timpul lui Ștefan cel Mare

Lupta pentru consolidarea domniei și a țării. Războiul antioțoman condus de Ștefan cel Mare. Însemnătatea domniei și personalitatea lui Ștefan cel Mare.

Frământări sociale și politice în prima jumătate a secolului al XVI-lea

Războiul țărănesc din 1514: cauzele și izbucnirea răscoalei, organizarea, programul și desfășurarea răscoalei, sfârșitul, urmările și însemnătatea războiului țărănesc.

Luptele interne din Moldova, Țara Românească și Transilvania

Moldova în timpul lui Bogdan III. Ștefan și Petru Rareș. Țara Românească în timpul domniei lui Radu cel Mare, Neagoe Basarab și Radu de la Afumați. Luptele pentru stăpînirea Transilvaniei.

Domnia oțomană asupra Țărilor Române în a doua jumătate a secolului al XVI-lea

Obligările Țărilor Române față de imperiul otoman. Regimul politic al domeniilor otomane. Situația politică în a doua jumătate a sec. al XVI-lea (după antioțomana dusă de Ion-Vodă).

Dezvoltarea culturii în secolele al XV-lea și al XVI-lea

Învățământul. Istoriografia. Tipăriturile. Arhitectura. Sculptura și pictura.

Țările Române în timpul lui Mihai Viteazul

Inceputul domniei lui Mihai Viteazul. Războiul antioțoman și cucerirea independenței Țării Românești. Unirea politică a Țărilor Române sub Mihai Viteazul. Însemnătatea domniei și personalitatea lui Mihai Viteazul.

Țările Române în secolul al XVII-lea și prima jumătate a secolului al XVIII-lea

Regimul domniei otomane. Situația economică și politică. Starea socială și relațiile sociale. Viața politică. Intrarea sub stăpînirea domniei lui Matei Basarab. Vasile Lupu și Gheorghe Rakoczi I. Conflictul antioțoman și Țărilor Române. Domnia lui Constantin Brâncoveanu și Dimitrie Cantemir.

Dezvoltarea culturii în secolul XVII-lea și prima jumătate a sec. al XVIII-lea

Instituțiile de cultură literară laică. Arta.

Instaurarea dominației habsburgice în Transilvania și a domniei fanariote în Moldova și Țara Românească

Războiul antihabsburgic de sub conducerea lui Francisc Rakoczi II. Regimul habsburgic în Transilvania. Regimul fanariot în Moldova și Țara Românească până în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Obligările Țărilor Române față de imperiul otoman. Situația social-economică. Situația politică a Țărilor Române în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea (războiul austro-turc, reformele lui Constantin Mavrocordat). Lupta de emancipare politică și românilor din Transilvania.

Epoca modernă

Situația Țărilor Române în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea

Apurările relațiilor capitaliste în țările române. Organizarea internă a Țărilor Române.

Răscoala Hurușilor din 1784 din Transilvania

Cauzele, izbucnirea și desfășurarea răscoalei. Izbucnirea răscoalei. Însemnătatea și scopul internațional al răscoalei. Lupta românilor din Transilvania pentru drepturile politice (Supplex Libellus Vlachorum, frământările politice naționale între 1790-1791).

Miscarea revoluționară din 1821 de sub conducerea lui Tudor Vladimirescu — prelog la revoluției burgheze din 1848

Cauzele mișcării. Rolul Eteriei. Izbucnirea mișcării, proclamația de la Pașcu. Desfășurarea și sfârșitul mișcării. Caracterul și însemnătatea mișcării revoluționare.

Dezvoltarea culturii naționale

Instituțiile culturale. Activitatea științifică-literară. Artele plastice și arhitectura. Formarea națiunii române.

Țările Române în perioada premergătoare revoluției de la 1848

Principalele Române între 1821-1827. Tratatul de la Adrianopol. Regulamentul organic. Mișcările revoluționare premergătoare anului 1848 (Moldova, Țara Românească și Transilvania).

Orinduirea capitaliste

Revoluția burghezo-democratică din 1848

Miscarea revoluționară din Moldova: începutul mișcării, programul mișcării, programele burghezo-democratice din mai 1848. Revoluția burghezo-democratică din Țara Românească: forțele revoluționare, pregătirea, programul, începuturile, desfășurarea și înfrățirile revoluției. Revoluția burghezo-democratică din Transilvania: caracterul, programul, forțele revoluționare și desfășurarea revoluției; încercări de colaborare revoluționară româno-maghiaro-germană. Însemnătatea istorică a revoluției de la 1848-1849 din cele trei țări române.

Reformele înfăptuite în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza

Consolidarea unității. Principalele reforme înfăptuite în anii 1862-1864. Sfârșitul domniei lui Alexandru Ioan Cuza.

Dezvoltarea României în anii 1866-1874

Instaurarea dinastiei străine. Dezvoltarea social-economică. Începuturile mișcării muncitorești și socialiste.

Războiul pentru independența națională a României

Premisele interne și împrejurările externe. Proclamarea independenței de stat a României. Războiul pentru independență. Recunoașterea independenței: Tratatul de la San Stefano și Berlin.

Dezvoltarea României între 1878-1900

Dezvoltarea economică. Viața politică și socială în România (viața internă și externă). Dezvoltarea mișcării muncitorești și socialiste; crearea P.S.D.M.R.

Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea

Transilvania pină la dualism (1849-1867). Transilvania în timpul dualismului (1867-1894): viața social-politică, lupta de eliberare națională. Memorandumul, dezvoltarea mișcării muncitorești.

România la începutul secolului XX

Situația economică. Viața politică la începutul secolului al XIX-lea pină în primul război mondial. Miscarea muncitorească din România între 1900-1907. Marea răscoală a țărănilor din 1907. Miscarea muncitorească între 1908-1910. Reconstituirea P.S.D.R.

Dezvoltarea Transilvaniei de la Memorandum pină la primul război mondial

Dezvoltarea economică și socială (structura socială și națională, mișcarea muncitorească, mișcările țărănești, viața politică).

România în timpul primului război mondial

România în perioada neutralității armate. Lupta clasei muncitoare împotriva războiului. Participarea României la primul război mondial: marile bătălii din vara anului 1917. România la sfârșitul anului 1917 și în anul 1918.

Unirea Transilvaniei cu România. Incheierea procesului de formare a statului național unitar român

Starea Transilvaniei în anii primului război mondial. Evenimentele din toamna anului 1918. Marea Adunare Națională de la Alba-Iulia. Însemnătatea istorică a Unirii Transilvaniei cu vechea Românie.

Dezvoltarea culturii în perioada 1849-1918

Învățământul. Știința. Tehnica. Societăți culturale-științifice. Literatura. Artele.

Epoca contemporană

România în primii ani după război

Viața economică; reforma agrară din 1921. Politica internă. Politica externă.

Avântul revoluționar din anii 1919-1920. Crearea Partidului Comunist Român

Miscarea muncitorească din anii 1919-1920. Greva generală din octombrie 1920. Lupta ideologică pentru crearea Partidului Comunist Român. Congresul de creație al Partidului Comunist Român.

PROGRAMELE EXAMENULUI DE BACALAUREAT

(Urmare din pag. 3-a)

Le Bal de la Vanbyessard (fragment, analiză literară); Charles Baudelaire (activitatea literară); L'Albatros (analiză literară); Emile Zola (activitatea literară); Germain (prezentarea romanului); Réunion des mineurs dans la forêt (fragment, analiză literară); Guy de Maupassant (activitatea literară); Le Père Milton (analiză literară); Anatole France (activitatea literară); Le Crime de Sylvestre Bonnard — Un matin à Paris sur les quais de la Seine (fragment, analiză literară); Le XX-e siècle (privire generală); R. Rolland (activitatea literară); Jean-Christophe (caracterizarea romanului); Jean-Christophe à 14 ans (fragment, analiză literară); Roger Martin du Gard (activitatea literară); Les Thibault (prezentarea romanului); La Consultation (fragment, analiză literară); Paul Eluard (activitatea literară); Coupage (analiză literară).

LIMBA GERMANĂ

Din materia clasei a XI-a
J. W. Goethe: activitatea literară; Faust (prezentarea fragmentelor, caracterizare generală);
F. Schiller: activitatea literară; Kabale und Liebe (caracterizare generală);
Heinrich Heine: activitatea literară; Deutschland, Ein Wintermärchen (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).

Din materia clasei a XII-a
Gottfried Keller: activitatea literară; Das Fähnlein der sieben Aufrechten (caracterizare generală);
Th. Storm: activitatea literară; Pole Poppenspäler (caracterizare generală);
R. M. Rilke: activitatea literară; Volkswiese (analiză literară);
Tr. Mann: activitatea literară; Mario und der Zauberer (analiză literară);
J. R. Becher: activitatea literară; Ein Liebesgedicht (prezentarea poeziei);
B. Brecht: activitatea literară; Leben des Galilei (caracterizare generală);
Anna Seghers: activitatea literară; Das siebte Kreuz (caracterizare generală);
Erwin Strittmatter: activitatea literară; Der Wandertier (prezentarea fragmentului, caracterizare generală);
H. Böll: activitatea literară; Die Waage der Baleks (analiză literară);
F. Dürrenmatt: activitatea literară; Die Physiker (caracterizare generală);
Alfred Margul-Sperber: Das Wort meines Mutter (analiză literară);
Anton Breitenhofer: Am Weltbuckel (prezentarea fragmentului, caracterizare generală).

LIMBA RUSĂ

Din materia clasei a XI-a
A. S. Puskin: activitatea literară; Evgeni Onegin (fragmente, analiză literară);
M. I. Lermontov: activitatea literară; Un erou al timpurilor noastre (prezentarea fragmentelor);
N. V. Gogol: activitatea literară; Revizorul (fragmente, analiză literară);
I. S. Turgheniev: activitatea literară; Iiumu (prezentarea fragmentului);
N. A. Nekrasov: activitatea literară; Drumul de fier (analiză literară);
L. N. Tolstoi: activitatea literară; Națușka Kostova (fragment din romanul „Război și pace” — caracterizare generală);
A. P. Cehov: activitatea literară; Grasi și slăbul (prezentarea nuvelei).

Din materia clasei a XII-a
A. M. Gorki: activitatea literară; Cuvântarea lui Pavel Vlasov la judecată (fragment din romanul Mama — analiză literară);
V. V. Maiakovski: activitatea literară; V. I. Lenin (fragment, analiză literară);
S. A. Esenin: activitatea literară; Mănuș (analiză literară — poezie);
N. A. Ostrovski: activitatea literară; Așa s-a călătoreț (fragment, analiză literară);
A. N. Tolstoi: activitatea literară; Calvarul (prezentarea fragmentului);
M. A. Solohov: activitatea literară; Pe Donul liniștit (fragment, analiză literară);
C. Fedin: Primele bucurii (prezentarea fragmentului);
A. N. Arbuzov: Poveste din Irkutsk (scene din dramă, prezentarea lor).

LIMBA LATINĂ

Din materia clasei a XI-a
C. I. Caesar: texte alese din: De bello Gallico (VI, 19, 25; VII, 63);
M. T. Cicero: texte alese din: Pro Plan-

cio, 26; Ad Quintum fratrem (I, 1); In Catilinam (I, 1, 11);
C. Sallustius Crispus: texte alese din: De coniuratione Catilinae (XX); De bello Jugurthino (LXXXV);
T. Lucretius Carus: versuri alese din: De rerum natura (I, 1; V, 1446—1455; VI, 807—815).

Din materia clasei a XII-a
P. Vergilius Maro: versuri alese din: Aeneis (I, 1—11; II, 40—49; IX, 420—430);
Q. Horatius Flaccus: Satire (I, 1); Carmina (I, 9); versuri alese din: Ars Poetica (I, 1—23);
P. Ovidius Naso: versuri alese din: Metamorphoseon (I, 1—25, 72—86); Tristia (V, el. 10, 15—38); Epistulae ex Ponto (IV, 3, 5—29).

T. Livius: texte alese din: Ab Urbe condita (I, 26; II, 10, 13; VI, 35; XXV, 31);
P. C. Tacitus: texte alese din: Annales (I, 1, 31; XV, 62).

NOTA. La limbile moderne, candidații lor li se vor cere expuneri în limba modernă respectivă, cu privire la scriitorii și operele prevăzute în programa de bacalaureat, aplicații ale cunoștințelor de gramatică studiate și conversații uzuale pe temele prevăzute în programele școlare.

La lucrarea scrisă, candidații vor trata un subiect de literatură și vor efectua și o retroversune.
În timpul examenului scris și oral nu se vor folosi dicționare.
La limba latină, la proba scrisă și la examenul oral, candidații li se vor cere traducerea și analiza gramaticală a unui text studiat din operele scriitorilor prevăzuți în programa de bacalaureat, precum și noțiuni elementare din prozodie și metrică. În timpul examenului scris și oral nu se vor folosi dicționare.

BIOLOGIA GENERALĂ

— Materia vie. Compoziția chimică și însușirile fizice (compusi chimici anorganici și organici; starea coloidală. Metabolismul — însușire esențială a materiei vii (asimilație, dezsimilație, aspecte energetice ale metabolismului). Reproducerea ca însușire a materiei vii.
— Organizarea materiei vii. Categorii de sisteme. Unele însușiri generale ale sistemelor biologice. Nivelele de organizare ale materiei vii: nivelul individual, nivelul populațional sau al speciei, nivelul biocenotic. Interdependența sistemelor biologice de diferite nivele.
— Originea vieții pe Pământ. Concepția actuală privind apariția vieții pe Pământ. Formarea celor mai simple substanțe organice. Apariția substanțelor organice complexe (proteine și acizi nucleici, lipide) privind caracterul primordial al apariției lor. Apariția primelor forme de existență a materiei vii caracterizate prin metabolism.
— Evoluția speciilor. Dovezile evoluției vieții. Dovezi paleontologice: evoluția plantelor și animalelor în decursul erelor geologice. Dovezi din anatomia comparată și din embriologie.
— Explicația actuală a procesului evoluției (factorii și mecanismul evoluției). Ereditatea și variabilitatea. Însemnătatea acestora în procesul evoluției. Unele legi ale eredității. Baza materială a eredității. Acizii nucleici și însemnătatea lor pentru transmiterea caracterelor ereditare. Localizare, cromozomi, gene, cod genetic. Sinteza substanțelor proteice. Variabilitatea. Variații ereditare — care afectează substratul material al eredității, variații neereditare — care nu afectează acest substrat. Mutații genice, cromozomice, poliploidice. Importanța lor evolutivă. Cauzele lor. Provocarea artificială a mutațiilor, radioselecția, rezultate practice.
— Relațiile organismelor cu mediul. Relațiile cu mediul abiotic (temperatură, umiditate, lumină etc.). Relațiile organismului cu mediul biologic (relații interspecifice și relații intraspecifice). Importanța practică a acestor relații.
— Selecția. Selecția artificială. Originea plantelor și a animalelor domestice. Selecția naturală. Divergența și convergența caracterelor. Procesul transformării și adaptării speciilor — rezultat al selecției naturale. Rolul creator al selecției.
— Originea omului. Poziția omului în regnul animal. Primatul, maimuțe străvechi și maimuțe actuale. Asemănări și deosebiri între maimuțe și om (anatomice, fiziologice, biochimice, embriologice). Factorii biologici în procesul transformării maimuței în om. Factorii sociali și umanizării. Rolul muncii și limbajului în procesul apariției omului. Strămoși fosili ai omului. Rasele umane.
— Dezvoltarea științelor biologice în țara noastră.

NOȚIUNI DE MATERIALISM DIALECTIC

— Materialitatea lumii. Noțiunea filozofică de materie. Unitatea materială a lumii. — Materia și mișcarea. Mișcarea, ca mod fundamental de existență a materiei. Spațiul și timpul, forme obiective de existență a materiei.
— Conștiința — funcție a creierului omesc — produs al vieții sociale. Conștiința — funcție a creierului omesc. Conștiința — formă superioară de reflecție. Rolul practicii social-istorice în dezvoltarea conștiinței.
— Conexiunea universală. Legea — formă a conexiunii universale. Conexiunea universală. Legea — formă a conexiunii universale. Cercetarea multilaterală, concret-istorică a fenomenelor.
— Contradiția — izvorul dezvoltării. Contradiția și rolul ei în dezvoltare. Unitatea și lupta contrariilor. Contradițiile antagoniste și neantagoniste.
— Dezvoltarea ca trecere de la o calitate la alta, superioră. Noțiunile filozofice de calitate și cantitate. Trecerea de la acumularea cantitativă la schimbări calitative. Diversitatea formelor de salt.
— Care este sensul dezvoltării? Neegația dialectică și rolul ei în procesul dezvoltării. Caracterul progresiv al dezvoltării. Teoria cunoașterii. Posibilitatea cunoașterii umane. Practica și rolul ei în cunoaștere. Treptele procesului cunoașterii.
— NOȚIUNI DE MATERIALISM ISTORIC ȘI SOCIALISM ȘTIINȚIFIC
Formațiunea socială și epocile istorice. Natura și societatea. Rolul determinant al modului de producție în viața socială. Formațiunea socială. Epocile istorice. Epoca noastră, epoca trecerii de la capitalism la socialism.
— Baza și superstructura. Noțiunile de bază și superstructură. Raportul dialectic între bază și superstructură. Sarcinile tratate de Congresul al X-lea al P.C.R. privind dezvoltarea bazei și superstructurii socialiste în patria noastră.
— Poporul — fauritorul istoriei. Poporul și rolul său în istorie. Rolul personalității în istorie. Creșterea rolului maselor populare în socialism. Congresul al X-lea al P.C.R. despre necesitatea sporirii participării maselor la rezolvarea problemelor societății.
— Clasele sociale. Definiția claselor. Caracterul istoric al claselor.
— Lupta de clasă și rolul ei în dezvoltarea societății. Mișcarea istorică a clasei muncitoare. Lupta de clasă, lege obiectivă a societății și clase antagoniste. Luptele sociale în țările capitaliste în etapa actuală.
— Partidele politice. Dezvoltarea mișcării comuniste mondiale. Partidele politice și rolul lor în viața socială. Partidul revoluționar al proletariatului. Dezvoltarea mișcării comuniste mondiale. Documentele Congresului al X-lea al P.C.R. cu privire la necesitatea întăririi continue a unității și coeziunii mișcării comuniste și muncitorești internaționale.
— Partidul Comunist Român — forță politică conducătoare în Republica Socialistă România. Partidul Comunist Român — partid marxist-leninist, conducătorul în cercat al poporului în construirea socialismului. Creșterea rolului conducător al

NOȚIUNI DE ISTORIE A FILOZOFIEI

Filozofia — concepție generală despre lume. Problema fundamentală a filozofiei.

fil. Materialismul și idealismul — două linii fundamentale în filozofie. Partințarea filozofiei. Dialectica materialistă. Opoziția dintre dialectică și metafizică.

Lupta dintre materialism și idealism în filozofia antică. Materialismul antic. Lupta dintre materialism și idealism în antichitate.

Filozofia materialistă în secolele al XVII-lea și al XVIII-lea. Dezvoltarea gândirii filozofice materialiste. Caracterul mecanicist și metafizic al materialismului premarxist. Concepția idealistă asupra societății.

Filozofia clasică germană. Concepția lui Immanuel Kant. Limitele concepției sale. Filozofia lui G. W. Hegel. Dialectica lui Hegel. Concepția materialistă a lui Ludwig Feuerbach. Limitele concepției sale. Însemnătatea filozofiei clasice germane.

Apariția marxismului — revoluție în filozofie. Condițiile istorice, premisele teoretice și științifice ale apariției filozofiei marxiste. Esența revoluției înfăptuite de marxism în filozofie. Documentele Congresului al X-lea al P.C.R. despre necesitatea însușirii filozofiei marxiste.

Lupta dintre materialism și idealism în perioada de după revoluția de la 1848. Pătrunderea marxismului — cotitură revoluționară în istoria filozofiei din România.

Gândirea social-politică și filozofică din România în perioada de după revoluția de la 1848. Filozofia materialistă a lui Vasile Conta. Începuturile răspândirii marxismului în România. Constantin Dobrogeanu-Gherea. Curentul materialist și ateist în științele naturii. Tendințele progresiste, democratice. Filozofia idealistă.

Filozofia și sociologia în perioada dintre cele două războaie mondiale. Lupta P.C.R. pentru răspândirea filozofiei marxiste în România.

NOȚIUNI DE MATERIALISM DIALECTIC

— Materialitatea lumii. Noțiunea filozofică de materie. Unitatea materială a lumii. — Materia și mișcarea. Mișcarea, ca mod fundamental de existență a materiei. Spațiul și timpul, forme obiective de existență a materiei.

— Conștiința — funcție a creierului omesc — produs al vieții sociale. Conștiința — funcție a creierului omesc. Conștiința — formă superioară de reflecție. Rolul practicii social-istorice în dezvoltarea conștiinței.

— Conexiunea universală. Legea — formă a conexiunii universale. Conexiunea universală. Legea — formă a conexiunii universale. Cercetarea multilaterală, concret-istorică a fenomenelor.

— Contradiția — izvorul dezvoltării. Contradiția și rolul ei în dezvoltare. Unitatea și lupta contrariilor. Contradițiile antagoniste și neantagoniste.

— Dezvoltarea ca trecere de la o calitate la alta, superioră. Noțiunile filozofice de calitate și cantitate. Trecerea de la acumularea cantitativă la schimbări calitative. Diversitatea formelor de salt.

— Care este sensul dezvoltării? Neegația dialectică și rolul ei în procesul dezvoltării. Caracterul progresiv al dezvoltării. Teoria cunoașterii. Posibilitatea cunoașterii umane. Practica și rolul ei în cunoaștere. Treptele procesului cunoașterii.

NOȚIUNI DE MATERIALISM ISTORIC ȘI SOCIALISM ȘTIINȚIFIC

Formațiunea socială și epocile istorice. Natura și societatea. Rolul determinant al modului de producție în viața socială. Formațiunea socială. Epocile istorice. Epoca noastră, epoca trecerii de la capitalism la socialism.

— Baza și superstructura. Noțiunile de bază și superstructură. Raportul dialectic între bază și superstructură. Sarcinile tratate de Congresul al X-lea al P.C.R. privind dezvoltarea bazei și superstructurii socialiste în patria noastră.

— Poporul — fauritorul istoriei. Poporul și rolul său în istorie. Rolul personalității în istorie. Creșterea rolului maselor populare în socialism. Congresul al X-lea al P.C.R. despre necesitatea sporirii participării maselor la rezolvarea problemelor societății.

— Clasele sociale. Definiția claselor. Caracterul istoric al claselor.

— Lupta de clasă și rolul ei în dezvoltarea societății. Mișcarea istorică a clasei muncitoare. Lupta de clasă, lege obiectivă a societății și clase antagoniste. Luptele sociale în țările capitaliste în etapa actuală.

— Partidele politice. Dezvoltarea mișcării comuniste mondiale. Partidele politice și rolul lor în viața socială. Partidul revoluționar al proletariatului. Dezvoltarea mișcării comuniste mondiale. Documentele Congresului al X-lea al P.C.R. cu privire la necesitatea întăririi continue a unității și coeziunii mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

— Partidul Comunist Român — forță politică conducătoare în Republica Socialistă România. Partidul Comunist Român — partid marxist-leninist, conducătorul în cercat al poporului în construirea socialismului. Creșterea rolului conducător al

Partidului Comunist Român în etapa actuală de dezvoltare a țării noastre. Congresul al X-lea al P.C.R. despre necesitatea întăririi rolului de conducător al partidului nostru.

— Revoluția socială. Revoluția socială și cauzele ei. Caracterul și forțele motrice ale revoluțiilor sociale.

— Revoluția socialistă. Elaborarea și dezvoltarea de către clasici marxism-leninismului a teoriei revoluției socialiste. Trecerea de la capitalism la socialism în epoca contemporană.

— Revoluția populară din România. Cauzele obiective ale revoluției populare din țara noastră. Sarcinile și forțele motrice ale revoluției populare. Victoria deplină și definitivă a socialismului în țara noastră. Bilanțul realizărilor obținute pe drumul desăvârșirii construirii socialismului făcut de către Congresul al X-lea al P.C.R.

— Transformările în structura de clasă a României. Clasa muncitoare, clasă conducătoare a societății noastre. Necesitatea istorică a alianței muncitorești-țărănești. Lichidarea claselor exploatare din țara noastră. Schimbarea naturii sociale a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității. Clasa muncitoare — clasă conducătoare a societății noastre. Organizarea creșterea a societății noastre în etapa actuală.

— Originea și esența statului. Cum a apărut și ce este statul. Tipuri de stat. Statul imperialist contemporan. Statul socialist — un nou tip de stat.

— Statul socialist român, stat unitar, independent și suveran, instrumentul principal al construirii socialismului. Statul socialist, cucerire istorică a poporului nostru. Statul socialist, instrumentul principal al construcției socialismului în țara noastră. Creșterea rolului statului în etapa actuală.

— Democrația socialistă. Dezvoltarea continuă a democrației socialiste în țara noastră. Superioritatea democrației socialiste asupra democrației burgeoze. Dezvoltarea democrației socialiste în România în etapa actuală. Congresul al X-lea al P.C.R. despre adâncirea continuă a democrației noastre socialiste.

— Suveranitatea de stat în condițiile contemporane. Suveranitatea de stat. Imperialismul și suveranitatea. Suveranitatea de stat în condițiile socialismului. Dezvoltarea relațiilor internaționale și suveranitatea.

— Pacea și războiul. Problemele păcii și războiului în condițiile epocii contemporane. Cauzele și caracterul războaielor. Problemele păcii și războiului în condițiile contemporane. România, factor activ în lupta pentru pace și progres social. Congresul al X-lea al P.C.R. despre politica externă a R.S. României.

— Națiunea. Infiorarea națiunii în condițiile socialismului. Națiunea — formă istorică de comunitate umană. Națiunea în capitalism. Națiunea în socialism. Dezvoltarea națiunii socialiste române.

— Rezolvarea marxist-leninistă a problemei naționale în țara noastră. Rezolvarea problemei naționale în România. Frăția dintre oamenii muncii români și cei aparținând naționalităților conlocuitoare.

— Mișcarea de eliberare națională — parte integrantă a procesului revoluționar mondial. Prăbușirea sistemului colonial al imperialismului. Lupta popoarelor pentru consolidarea independenței naționale, pentru progres economic și social.

— Patrie și patriotism. Internaționalismul socialist. Ce este patria și patriotismul? Patriotismul socialist. În ce constă internaționalismul socialist? Politica consecvent internaționalistă a P.C.R. Congresul al X-lea al P.C.R. despre necesitatea educării patriotice și internaționaliste a tineretului.

— Conștiința socială și rolul ei în viața societății. Conștiința socială, reflectare a existenței sociale. Independența relativă a conștiinței sociale față de existența socială. Rolul activ al ideilor în viața societății. Normele socialiste de conviețuire în societate. Relațiile socialiste de conviețuire în societate. Rolul crescând al colectivității, al opiniei publice în educarea comunistă a oamenilor.

— Știința și rolul ei în dezvoltarea societății. Știința și societatea. Revoluția tehnico-științifică contemporană. Dezvoltarea științei în țara noastră și întărirea legăturii ei cu practica construcției socialiste.

— Formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste în țara noastră. Transformările în fizionomia spirituală a oamenilor muncii din țara noastră. Creșterea rolului conștiinței socialiste în etapa actuală de dezvoltare a României. Congresul al X-lea al P.C.R. despre rolul materialismului dialectic și istoric în formarea conștiinței socialiste.

— Lupta ideologică în filozofie și sociologie în societatea contemporană.

— Socialismul și comunismul. Cele două faze ale societății comuniste. România socialistă pe calea progresului și civilizației. Sarcinile tratate de Congresul al X-lea al P.C.R. privind dezvoltarea R.S. României în etapa următoare.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

CONSTANȚA

ANUNȚ

Soaterea la concurs a următoarelor posturi:

Catedra de Istorie — Geografie:

— lector, poz. 5 din statul de funcțiuni, disciplinele: Istoria veche universală și Istoria medie universală.
— lector, poz. 7 din statul de funcțiuni, disciplinele: Istoria modernă a României și Istoria contemporană a României.

Catedra de Fizică:

— lector, poz. 3 din statul de funcțiuni, disciplina: Optică și spectroscopie.

Catedra de Chimie:

— conferențiar, poz. 3 din statul de funcțiuni, disciplina: Chimie biologică.
— lector, poz. 5 din statul de funcțiuni, disciplina: Industrier chimice.

— lector, poz. 6 din statul de funcțiuni, disciplinele: Chimia anorganică și analitică și Metodica predării chimiei.
— asistent, poz. 7 din statul de funcțiuni, disciplina: Chimia organică.
— asistent, poz. 8 din statul de funcțiuni, disciplinele: Chimia organică și Chimie generală.
— asistent, poz. 9 din statul de funcțiuni, disciplina: Chimie anorganică.

Catedra de Științe sociale:

— lector poz. 1 din statul de funcțiuni, disciplinele: Problemele fundamentale ale filozofiei și științelor politice.
— lector poz. 2 din statul de funcțiuni, disciplina: Probleme fundamentale ale filozofiei și științelor politice.
— lector, poz. 4 din statul de funcțiuni, disciplina: Economie politică.

Catedra de Limba română și limbi străne

— lector, poz. 5 din statul de funcțiuni, disciplina: Limba rusă.

Catedra de Literatură română și universală:

— lector, poz. 2 din statul de funcțiuni, disciplinele: Metodica predării limbii și literaturii române și Compunere și analiză literară.
— lector, poz. 4 din statul de funcțiuni, disciplinele: Istoria literaturii române și Folclor literar românesc.

Catedra de Științe naturale și agricole:

— lector, poz. 8 din statul de funcțiuni, disciplina: Agrofitehnie.

— lector, poz. 9 din statul de funcțiuni, disciplina: Morfologia plantelor.

— lector, poz. 10 din statul de funcțiuni, disciplinele: Morfologia plantelor și Fiziologia plantelor.

— lector, poz. 11 din statul de funcțiuni, disciplina: Zoologia nevertebratelor.

— asistent, poz. 13 din statul de funcțiuni, disciplinele: Agrofitehnie și Horticultură.

— asistent, poz. 14 din statul de funcțiuni, disciplinele: Zoologia vertebratelor și Zootehnie.

— asistent, poz. 15 din statul de funcțiuni, disciplinele: Anatomia și fiziologia omului, și geologie cu elemente de pedologie.

Candidații la concurs vor depune la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani Constanța, b-dul Lenin nr. 124, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț, cererea de înscriere, la care se vor anexa în dublu exemplar actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din R.S.R. publicat în Buletinul Oficial al R.S.R. partea I nr. 33 din 15 martie 1969.

Concursul se va desfășura în conformitate cu prevederile art. 113 și 131 din legea sus-menționată.
Pentru candidații din alte localități, reușiți la concurs institutul va asigura cazarea.

ANUNȚ

Liceul pedagogic din Craiova (fosta școală normală de băieți) își va sărbători centenarul în 1970.

Facem apel tuturor foștilor profesori, învățători și absolvenți, ca în sprințul realizării muzeului pedagogic și a monografiilor să ne trimită pe adresa școlii, str. I. P. Păvilov nr. 76, materialele documentare: manuale vechi, reviste, fotografii, caiete, schița sau fotografia uniformei, ziare și reviste care vorbesc despre școală, memorii și amintiri despre viața de elev, date despre activitatea la locul de muncă, lucrări personale sau ale colegilor și profesorilor școlii.

ANUNȚ

Conducerea Liceului pedagogic din orașul Deva aduce la cunoștința generală că în toamna anului 1970 se va sărbători 100 de ani de la înființarea acestei școli. În acest scop ne adresăm tuturor celor care dețin documente și alte informații privitoare la activitatea liceului, cu rugămintea să ne trimită până la data de 1 martie 1970, pe adresa: Liceul pedagogic Deva strada Gh. Barițiu nr. 2, județul Hunedoara.

ANUNȚ

Liceul nr. 1 din Giurgiu (fost „ION MAIORESCU”) sărbătorește centenarul la 9 noiembrie 1969.

Foștii elevi și profesori care doresc să ia parte la festivități, sînt rugați să-și anunțe din timp participarea.

Precizări în legătură cu sesiunea de definitivare în învățămînt, gradul II și gradul I

I. Examenele de definitivare în învățămînt.

1. În perioada 4—10 ianuarie 1970 se va organiza o sesiune de definitivare în învățămînt pentru educatoarele din grădinițele sezoniere, precum și o sesiune specială pentru educatoarele, învățătoarele și profesorele care nu au putut să se prezinte la examenul de definitivare în învățămînt din luna septembrie 1969 fiind în concediu de maternitate, prenatal sau postnatal, precum și pentru învățătoării și profesorii care au fost lăsați la vatră în luna decembrie 1966 și împlinesc trei ani efectivi la catedră la 1 ianuarie 1970.
Centrele unde se vor ține examenele de definitivare sînt cele precizate pentru gradul II.

Examenul de definitivare din sesiunea ianuarie 1970 se va desfășura în condițiile stabilite pentru candidații care s-au prezentat în sesiunea septembrie 1969, publicate în Gazeta Învățămîntului nr. 1.000 din 20 iunie 1969.

2. Profesorii, învățătoării și educatoarele în funcție la data de 15 martie 1969 care nu au obținut definitivare în învățămînt — fie că

au fost respinși de trei ori la acest examen, fie că din diferite motive nu s-au prezentat și au pierdut astfel dreptul să-l mai dea — se vor putea prezenta, în mod excepțional, la sesiunea de lichidare, organizată în acest scop în vacanța de primăvară a elevilor din anii școlari 1969—1970. Înscrierile pentru această sesiune s-au făcut prin direcțiunile școlilor pînă la data de 30 septembrie 1969.

Examenele se vor desfășura după programele în vigoare pentru examenele de definitivare în învățămînt.

3. Pentru candidații înscriși la examenul de definitivare în învățămînt pentru anul școlar 1969—1970 (termenul de înscriere fiind 20 octombrie 1969), sesiunea de examene va avea loc între 25—31 august 1970. Programele după care se vor desfășura examenele vor fi difuzate celor înscriși prin Institutul central de perfecționare și filialele sale.

Consultațiile colective în vederea pregătirii examenului de definitivare în învățămînt se vor organiza în vacanța de primăvară a anului școlar 1969—1970 în perioada 12—19 aprilie și vor fi asigu-

rate de către Institutul central de perfecționare și filialele sale pentru profesori și de către inspectoratele școlare județene pentru educatoarele și învățătoării.

II. Colocviul pentru obținerea gradului II

Colocviul în vederea obținerii gradului II în învățămînt pentru cei înscriși în anul școlar 1968—1969 va avea loc între 5—11 aprilie 1970.

La colocviul din această sesiune au dreptul să se prezinte candidații care s-au înscris prin inspectoratele școlare în luna septembrie 1968.

În conformitate cu prevederile Statutului personalului didactic colocviul constă din următoarele probe orale:

— pentru educatoarele: literatură pentru copii și metodică activității instructiv-educative în învățămîntul preșcolar;

— pentru învățătoării: limba română sau limba maternă, aritmetică și metodică predării acestor discipline;

— pentru profesori: obiectul de

specialitate și metodică predării acestuia.

Colocviul se va desfășura după programele pentru studiul individual aprobate de Ministerul Învățămîntului pentru anul școlar 1968—1969 și va consta dintr-o discuție în specialitate între candidați și comisie. Temele puse în discuție vor fi formulate în concordanță cu conținutul programelor și în așa fel încît să ofere posibilitatea să aprecieze prestaterea generală de specialitate a candidaților. Se va pune un accent deosebit pe cunoașterea aspectelor noi ale temelor respective și ale metodicii predării specialității.

Sesiunea din aprilie 1970 se va organiza la Institutul central de perfecționare a cadrelor didactice din București și filialele acestuia din Brașov, Cluj, Craiova, Iași și Timișoara, unde vor avea loc și consultații colective în perioada 4 ianuarie—10 ianuarie 1970. Candidații înscriși la această sesiune pentru obținerea gradului II în învățămînt se vor prezenta la colocviu după cum urme